

Ўзбекистонда sog'liqni saqlash Здравоохранение Узбекистана

Газета 1995 йил октябрь ойдан чиқа бошлаган • @uzssgz, uzss@yandex.ru • 2021 йил 5 февраль • №5 (1337)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

2017–2021 ЙИЛЛАРДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ БЕШТА УСТУВОР ЙЎНАЛИШИ БЎЙИЧА ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИНИ “ЁШЛАРНИ Қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили”да амалга оширишга оид ДАВЛАТ ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимизда ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, юқори иқтисодий ўсишга эришиш ҳисобидан халқимизнинг фаровонлигини ошириш ва кундалик ҳаётидаги муаммоларни ҳал этиш, шунингдек, 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 декабрдаги Олий Мажлисга Мурожаатномасида белгиланган вазифаларнинг ўз вақтида амалга оширилишини таъминлаш мақсадида:

1. Халқ билан очик мулоқот натижалари асосида тайёрланган 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури (кейинги ўринларда – Давлат дастури) иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Коронавирус пандемияси шароитида тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш чораларини давом эттириш мақсадида қуйидагиларнинг амал қилиш муддати 2021 йил 31 декабрга қадар узайтирилсин:

туризм, транспорт ва умумий овқатланиш соҳаларида фаолият юритаётган субъектларнинг ер ва мол-мулк солиғи бўйича 2021 йил 1 январь ҳолатига қарздорлиги тўланиши;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 19 мартдаги ПФ-5969-сон Фармонида назарда тутилган вақтинча қийинчиликларни бошдан кечираётган хўжалик юритувчи

субъектларнинг мол-мулк солиғи ва ер солиғи бўйича 2020 йил 31 декабрь ҳолатига кўра, мавжуд қарзига пеня ҳисобланишини тўхтатиш ва солиқ қарзини мажбурий ундиришга қаратиш чораларини кўрмаслик талаби;

коронавирус пандемияси даврида Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тадбиркорлик субъектларига 2020 йил 31 декабрь ҳолатига қолдиқда турган мол-мулк солиғи ва ер солиғи бўйича берилган фоизсиз кечиктириш (бўлиб-бўлиб тўлаш) суммаси;

“хуфиёна иқтисодиёт” улушини қисқартириш учун солиқ аудити ўтказишда “таҳлика-таҳлил” тизими босқичма-босқич жорий этилган ҳолда солиқларни ва бошқа мажбурий тўловларни ўз вақтида тўлаб келаётган кичик тадбиркорлик субъектларида солиқ аудити ўтказилишига мораторий.

3. Ёшларни қўллаб-қувватлаш, ижтимоий муҳофазага муҳтож талабаларни ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштириш, ижтимоий адолат тамойилини таъминлаш мақсадида 2021/2022 ўқув йилидан бошлаб:

а) олий таълим муассасаларига кириш имтиҳонларида энг юқори балл тўплаган 200 нафар ёшлар учун Ўзбекистон Республикаси Президенти гранти жорий этилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Молия вазирлиги ва Давлат тест маркази билан биргаликда 2021 йил 1 апрелга қадар Ўзбекистон Республикаси Президенти грантини ажратиш тартибини ишлаб чиқсин ва олий таълим муассасаларига кириш имтиҳонларида балл тўплаган шахслар тўғрисидаги очик маълумотларни назарда тутувчи ягона электрон реестрни шакллантирсин;

б) олий таълим муассасаси-

да икки ва ундан ортиқ фарзанди шартнома асосида ўқиётган оилаларга таълим кредити бериш ва талаба томонидан ушбу кредитни ўқиш даври тугагандан сўнг қайтариш амалиёти йўлга қўйилсин.

Молия вазирлиги Марказий банк билан биргаликда икки ой муддатда мазкур амалиётни йўлга қўйиш ҳамда Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан тижорат банкларида кредитлар учун мақсадли ресурслар ажратишни таъминлаш чораларини кўрсин;

в) олий таълимга ажратилган давлат грантлари сони 25 фоизга ҳамда эҳтиёжманд оилалар фарзанди бўлган хотин-қизлар учун давлат грантлари сони 2 бараварга оширилсин, шунингдек, хусусий олий таълим муассасаларида мутахассисларни тайёрлашга давлат гранти бериш тизими жорий этилсин.

Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги манфаатдор вазирлиги ва идоралар билан биргаликда 2021/2022 ўқув йили учун ўқишга қабул қилишга давлат буюртмаси параметрларининг тубдан қайта кўриб чиқилишини таъминласин;

г) академик таътил беришнинг қуйидаги тартиби ўрнатилсин:

академик таътил олишни истаган талабалар ўз ихтиёрига кўра академик таътил муддати таълимнинг сиртки ва масофавий шаклига ўтказилиб (агар олий таълим муассасасида бундай таълимнинг шакллари мавжуд бўлса), уларга узлуксиз мустақил таълим олиш имконияти яратилади;

оиласининг бетоб аъзосини парвариш қилиш сабабли анъанавий шаклдаги таълимни давом эттириш имконияти бўлмаган талабаларга ҳам академик таътил олиш ҳуқуқи берилади;

да академик таътил берилиши бўйича миқдорий чекловлар бекор қилинади;

академик таътилдан қайтган талабаларни илгари ўзлаштирилган фанлар бўйича қайтадан ўқиш амалиёти бекор қилинади.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси билан биргаликда бир ой муддатда академик таътил олишни истаган талабалар томонидан сиртки ва масофавий шаклда мустақил таълим олишни ташкил этиш, олий таълим муассасаларида экстернат тартибида таълим олиш бўйича ҳуқуқий асосларни яратишни назарда тутувчи қарор лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

д) илмий унвон ва илмий даражаларни бериш ваколати 2021 йил 1 сентябрдан бошлаб республиканинг нуфузли олий таълим муассасаларининг илмий кенгашларига босқичма-босқич ўтказилсин.

Вазирлар Маҳкамаси ҳузурдаги Олий аттестация комиссияси Инновацион ривожланиш вазирлиги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан биргаликда уч ой муддатда илмий даражали кадрлар тайёрлаш ва олий таълимдан кейинги таълим соҳасида давлат бошқаруви тизимини янада такомиллаштириш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори лойиҳасини киритсин.

4. Республикада талаб юқори бўлган касблар бўйича иқтидорли мутахассисларни нуфузли хорижий таълим, илмий ва бошқа муассасаларда тайёрлашнинг самарадорлигини тубдан ошириш мақсадида **2021 йил 1 апрелдан бошлаб:**

“Эл-юрт умиди” жамғармаси орқали нуфузли хорижий олийгоҳларнинг магистратура ва докторантурасида ўқишга юборилган ёшлар сони 5 баробарга оширилсин;

“Эл-юрт умиди” жамғармаси

ҳисобидан хорижда бакалаврият таълим дастурлари бўйича ўқитиш тизими жорий этилиб, 2021 йилда 100 нафар ёшларнинг хорижга таълим олиш учун юборилиши таъминлансин;

“Эл-юрт умиди” жамғармаси таълим дастурлари бўйича номзодларни саралашни очик стипендия танлови асосида Ўзбекистон Республикасининг барча фуқаролари учун уларнинг республикадаги иш ва ўқиш жойидан қатъи назар мунтазам равишда ўтказиш амалиёти йўлга қўйилсин;

бакалаврият, магистратура ва докторантурада ўқиш дастурлари учун стипендия танловини нуфузли хорижий таълим, илмий ёки бошқа муассасадан ўқишга қабул қилиш тўғрисидаги таклифнома асосида ўтказиш тартиби йўлга қўйилсин.

“Эл-юрт умиди” жамғармаси бир ой муддатда давлат хизматчилари ва мутахассисларни хорижда тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш бўйича аниқ чоралар кўрсин.

5. Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Фанлар Академияси ва Инновацион ривожланиш вазирлиги уч ой муддатда физика фани ва чет тиллари бўйича узлуксиз таълим сифати ва натижадорлигини ошириш бўйича қуйидагиларни назарда тутувчи комплекс дастурларни ишлаб чиқсин:

илмий тадқиқотларни ривожлантириш, таълим ташкилотларида мазкур фанларни ўқитиш методикасини қайта кўриб чиқиш, амалий ва инновацион лойиҳалар танловларини ташкиллаштириш, соҳадаги илмий ташкилотлар фаолиятини такомиллаштириш;

янги авлод, шу жумладан,

(Давоми 2-бетда) ▶

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

Ф А Р М О Н И

2017–2021 ЙИЛЛАРДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ БЕШТА УСТУВОР ЙЎНАЛИШИ БЎЙИЧА ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИНИ “ЁШЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙИЛИ”ДА АМАЛГА ОШИРИШГА ОИД ДАВЛАТ ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

электрон дарслик ва ўқув курсларини яратиш, шунингдек, ўқувчиларнинг амалий кўникмаларини шакллантириш мақсадида ўқув дастурларида амалий ва интерфаол машғулотларнинг улушини кўпайтириш;

хорижий тилларни ўрганиш учун кенгроқ имконият яратиш мақсадида бепул тил ўрганиш электрон платформаларини яратиш;

ихтисослашган мактаб (синф)лар фаолиятини босқичма-босқич йўлга қўйиш, уларни олий таълим ташкилотлари ҳамда ишлаб чиқариш корхоналари билан ўзаро боғлаш ҳамда хорижий мамлакатлардан ўқитувчиларни жалб этиш.

6. Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги Миллий олимпия кўмитаси ҳамда Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси билан биргаликда уч ой муддатда 2025 йилда Ўзбекистонда ёшлар ўртасидаги IV ёзги Осиё ўйинларини ўтказишга пухта тайёргарлик кўриш ишлари бўйича чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқсин ва унда қуйидагилар назарда тутилсин:

республикада мавжуд спорт объектлари ва иншоотлари, логистика, транспорт ва меҳмонхона инфратузилмасини ўрганиш натижасида Осиё Олимпия Кенгаши ва халқаро спорт федерациялари талабларига мувофиқ уларни таъмирлаш ёки янгиларини қуриш бўйича таклифларни тайёрлаш;

ёшлар ўртасидаги IV ёзги Осиё ўйинларига тайёргарлик кўришининг бош режасини унда белгиланадиган ҳар бир тадбир бўйича молиялаштириш манбаси ва масъул ижрочини кўрсатган ҳолда тузиш;

Осиё Олимпия Кенгаши талабларига асосан ёшлар ўртасидаги IV ёзги Осиё ўйинлари дастурига киритиладиган спорт турларини саралаб олиш ва ўйинлар дастурини ишлаб чиқиш босқичларини белгилаш.

7. Аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш ва ижтимоий ҳимояни кучайтириш мақсадида:

а) 2021 йил 1 июлдан бошлаб “ҳамширалик иши” билан мустақил шуғулланиш учун ўрта тиббиёт мутахассисларига ўзини ўзи банд қилиш асосида рухсат берилсин;

б) 2021 йил якунига қадар меҳрибонлик уйлариининг уй-жойга муҳтож 900 нафар чин етим битирувчилари уй-жой билан таъминлансин.

Молия вазирлиги кейинги йил-

лар учун бюджет параметрларини шакллантиришда меҳрибонлик уйлариининг уй-жойга муҳтож етим битирувчилари ва ота-онанинг қарамоғидан маҳрум бўлган болаларни уй-жой билан таъминлашга маблағлар ажратилишини назарда тутиб борсин;

в) 2021 йилда 22 та мактабгача таълим ташкилоти бинолари, 31 та янги мактаб, 16 та олий таълим муассасалари бинолари, 24 та соғлиқни сақлаш объектлари ҳамда 23 та спорт объектларининг қурилиши таъминлансин.

8. Ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларнинг таълим олиши ва касб эгаллашига кўмаклашиш, оғир касалликка чалинган болаларни даволаш мақсадида Болаларни қўллаб-қувватлаш фонди ташкил этилсин ва унинг мақсадлари амалга оширилишини молиялаштириш учун Давлат бюджетидан 100 миллиард сўм ажратилсин.

9. Илғор хорижий тажриба ва кенг жамоатчилик таклифлари инobatга олинган ҳолда, 2021 йил 1 июнга қадар ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлашга қаратилган қуйидаги амалиёт жорий этилсин:

муҳтож аҳолини протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситалари билан таъминлаш амалиётини сертификат бериш тизимига ўтказиб, фуқароларга ўз танловига кўра давлат томонидан бериладиган маблағлар (сертификат) ҳисобидан исталган ишлаб чиқарувчидан протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситалари сотиб олиш имкониятини яратиш;

ногиронлик белгилари аниқ кўриниб турган, анатомик нуқсонлари бўлган шахсларни клиник-функционал маълумотларни олишга доир қўшимча текширувдан ўтказмасдан туриб, улар ногиронлиги бўлган шахс деб топилганда ногиронликни муддатсиз даврга белгилаш.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги уч ой муддатда тиббий-ижтимоий хизматнинг мутлақо янги моделини шакллантириш чораларини кўрсин.

10. Пенсия ва нафақаларни тайинлашда фуқаролар учун янада қулай шароитлар яратиш мақсадида қуйидаги тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ 2021 йил 1 июндан бошлаб:

пенсияларни тайинлашда шахснинг иш ҳақи ва меҳнат стажига тўғрисидаги маълумотларнинг электрон базаси юритилмаган давр – 2005 йилдан аввалги йиллар учун иш стажига шахснинг меҳнат дафтарчасидаги мавжуд ёзувлар асосида

тасдиқловчи ҳужжатлар талаб этилмасдан ҳисобланади;

уч йил ва ундан аввал тайинланган, қайта ҳисобланган пенсия ва нафақаларни текшириш ҳамда улар бўйича аниқланган ортиқча тўловни ундириш бекор қилинади;

ишловчи фуқаролар томонидан ишламайдиган турмуш ўртоқлари келгусида пенсия таъминотига эга бўлишлари учун ўз даромадларидан ихтиёрий равишда ҳар ойда ижтимоий солиқ тўлаш ҳуқуқи берилади;

пенсия ва нафақалар фуқаронинг хоҳишига кўра рўйхатга олинган доимий яшаш ёки вақтинча турган жойи бўйича тайинланади ва тўланади;

пенсия ва нафақаларни нақд пулсиз шаклда олиш учун аризалар фуқаролар томонидан Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг (кейинги ўринларда – Пенсия жамғармаси) тегишли бўлимига мурожаат қилмаган ҳолда, тижорат банклари филиалларида банк пластик карталарини очиш жараёнида ёки банк мобиль иловалари орқали электрон шаклда расмийлаштирилади;

фуқароларнинг пенсияга бўлган ҳуқуқи йўқолганлигини тегишли вазирлик ва идоралар томонидан тақдим этиладиган электрон маълумотлар асосида аниқлаш орқали пенсияларни нақд пулсиз шаклда олувчи шахслар томонидан ҳар олти ойда Пенсия жамғармасининг бўлимига келиш ҳамда масъул ходимлар томонидан жойларга чиққан ҳолда мониторинг ўтказиш мажбурияти бекор қилинади.

11. Пенсия ва нафақалар тўғри тайинланиши ҳамда тўланиши бўйича текширишлар натижасида аниқланган ортиқча тўлов суммасининг 2021 йил 1 февраль ҳолатига бўлган қарздорлиги ҳисобдан чиқарилсин.

12. Иқтисодий ривожлантириш, шу жумладан, камбағалликни қисқартириш ва узоқ муддатли барқарор иқтисодий ўсишнинг пойдеворини яратиш мақсадида:

а) ишсиз аъзолари бор оилаларга, жумладан, “Темир дафтар”, “Аёллар дафтари” ва “Ёшлар дафтари”га киритилган фуқароларга деҳқончилик билан шуғулланиш имкониятларини кенгайтириш учун:

деҳқончилик билан шуғулланиш учун, шу жумладан, янги ўзлаштирилган, лалми, фойдаланилмаётган ер майдонларида 0,1 гектардан 1 гектаргача ер ажратилиши;

ажратилган ер майдонлари суғориш тизими (артезиан қудуқлар, томчилатиб суғориш тизими ва бошқалар) ҳамда электр энергияси билан таъминланиши;

берилган ерларни ўзлаштириш учун (ер ҳайдаш, уруғ, қўчат харид қилиш ва бошқалар) субсидия ажратилиши йўлга қўйилсин.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши билан биргаликда 2021 йил 1 апрелга қадар ҳар бир туманининг имконияти ва ривожланиш йўналишидан келиб чиқиб, эҳтиёжманд оилаларга деҳқончилик билан шуғулланиш учун кўмаклашиш тизимини йўлга қўйиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори лойиҳасини киритсин;

б) тадбиркорлик ва ўзини ўзи банд қилиш фаолиятини бошламоқчи бўлган ишсиз, шу жумладан, “Темир дафтар”, “Аёллар дафтари” ва “Ёшлар дафтари”га киритилган фуқароларга фаолиятини бошлаш учун керак бўлган асбоб-ускуна, меҳнат қуроқларини харид қилиш учун 7 миллион сўмгача субсидиялар ажратилиши амалиёти йўлга қўйилсин.

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги билан биргаликда икки ой муддатда ишсиз аҳолини тадбиркорликка ва ўзини ўзи банд қилиб ишлаш фаолиятига жалб қилишнинг янги механизмлари юзасидан таклиф киритсин;

в) 2021 йил 1 мартдан бошлаб заргарлик соҳасида кенг имкониятлар яратиш учун “Навоий кон-металлургия комбинати” ДК томонидан кумушни биржа орқали заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчиларга эркин сотиш тартиби жорий этилсин.

Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги бир ой муддатда кумушнинг ишлаб чиқарувчиларга биржа савдолари орқали сотилиши, биржага қўйиладиган кумуш ҳажмларини шакллантириш ва маҳсулот бошланғич нархини асосли белгилаш бўйича таклифларни киритсин.

13. Белгилаб қўйилсинки, 2021 йил 1 мартдан 2022 йил 1 июнга қадар ички туризмни оммалаштириш доирасида Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибга мувофиқ Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қилиш учун қуйидаги харажатларнинг бир қисмини қайтариш механизми жорий қилинади:

авиаташувчиларга – ички туризм йўналишларидаги авиақатновларда авиа чипта нархининг 25 фоизи;

туроператор ва турагентларга – Ўзбекистон Республикасида доимий яшовчи фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахслар учун ташкил этилган турлар юзасидан авиа ва темир йўл чипталари нархининг 15 фоизи ҳамда жойлаштириш воситаларининг жойлаштириш бўйича хизматлари (меҳмонхона хизматлари) нархининг 10 фоизи. Бунда, ушбу харажатларнинг бир қисмини қайтариш саёҳат амалга оширилган ҳудудлардаги жойлаштириш воситаларида камида бир кеча тунаб қолиш шarti билан тақдим этилади.

14. Электр энергияси ва табиий газ таъминотида монополияни бекор қилиб, бозор муносабатларини шакллантириш мақсадида: суюлтирилган газ импорти учун белгиланган божхона божини уни импорт қилиш учун талаб этиладиган рухсат этиш хусусиятига эга ҳужжатлар бекор қилинсин;

2021 йил 1 июнга қадар ишлаб чиқарувчи ва импортёрлар учун электр энергияси ва табиий газ билан таъминлаш соҳасига бозор механизмларини жорий этиш орқали улгуржи бозорни шакллантириш “Йўл харитаси” ишлаб чиқилсин.

Энергетика вазирлиги “Йўл харитаси” ишлаб чиқилишини таъминласин ҳамда биринчи босқичда 2021 йил 1 августдан бошлаб, йирик корхоналарга электр энергияси ва табиий газни импорт асосида сотиб олиш ҳуқуқи берилишини назарда тутсин.

15. Давлат солиқ хизматида “Солиқчи-қўмакчи” тамойили асосида фермер хўжаликларининг даромад ва харажатларини автоматик шакллантириш ва солиқ органларига юбориш имконини берувчи электрон тизимини 2021 йил 1 июлга қадар амалиётга жорий этиш чоралари кўрилсин.

Белгилансинки, давлат солиқ хизматининг фаолиятини “Солиқчи-қўмакчи” тамойили асосида ташкил этиш доирасида олдинги йил учун даромадлари йиллик молиявий ҳисобот маълумотларига кўра камида 5 миллиард сўмни ташкил этган, юридик шахс мақомига эга бўлган тадбиркорлик субъектлари ва фермер хўжаликлари солиқ мониторингида иштирок этишга ҳақли.

16. Вазирлар Маҳкамаси, Молия вазирлиги ва Ҳисоб палатасининг Молия вазирлиги тизими-

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

2017–2021 ЙИЛЛАРДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ БЕШТА УСТУВОР ЙЎНАЛИШИ БЎЙИЧА ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИНИ “ЁШЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙИЛИ”ДА АМАЛГА ОШИРИШГА ОИД ДАВЛАТ ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

даги Давлат молиявий назорати департаменти тузилмасини такомиллаштириш ва фаолиятининг самарадорлигини ошириш, ички аудит хизматларини тартибга солиш тизимини ривожлантириш, шунингдек, ўтказиладиган текширишлар ва уларнинг натижалари юзасидан маълумотларни очиқ эълон қилиб бориш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

Молия вазирлиги Ҳисоб палатаси билан биргаликда бир ой муддатда давлат молиявий назорати ва ички аудит тизимини тубдан такомиллаштириш бўйича ишларни жадаллаштирсин.

17. Божхона назорати тартиб-таомилларини такомиллаштиришда рақамли технологияларни кенг жорий этиш, давлат божхона хизмати органлари фаолияти самарадорлигини ошириш мақсадида 2021 йил 1 июлдан бошлаб божхона назоратини олиб боришнинг қуйидаги тартиби белгилансин:

тоифадан ташқари мақомдаги “Масофавий электрон декларациялаш божхона постлари” синов тарикасида босқичма-босқич ташкил этилади;

божхона расмийлаштируви жараёнларини масофавий бошқариш, инсон аралашуви кескин қисқартирилади;

чегараларда ветеринария ва фитосанитария органлари томонидан юк ташувчиларни рўйхатга олиш, ҳужжатларни текшириш, уларга кўрсатилган хизматлар учун тўловлар ундириш жараёнини рақамлаштириш орқали умумий онлайн назорат амалиёти жорий этилади.

18. Давлат ва жамият қурилиши тизимини такомиллаштириш, шу жумладан, давлат бошқаруви самарадорлигини ошириш мақсадида:

а) жорий йилда ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратган ҳолда ҳар бир ҳудудда биттадан туман (шаҳар) бюджетини шакллантиришда харажатларнинг камида 5 фоизини бевосита аҳолининг фикр-мулоҳазаларини инобатга олиб, маҳалладаги муаммоларни ҳал этишга йўналтириш тартиби эксперимент тарикасида жорий этилсин;

б) 2021 йилда давлат бошқаруви ходимлари сони ўртача 15 фоизгача оптималлаштирилсин.

Молия вазирлиги Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги ва бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда 2021 йил 1 мартга қадар

қуйидаги чораларни назарда тутувчи Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори лойиҳаси киритилишини таъминласин:

бошқарувда бир-бирини тақрирлайдиган идоралар, функциялар ва бюрократик тўсиқларни ва мажлисбозликни қисқартириш; кўп йиллар давомида бўш турган штат бирликларини оптималлаштириш;

айрим давлат функцияларини хусусий секторга ўтказиш ҳамда лицензия ва рўхсат этиш хусусиятига эга ҳужжатларни қисқартириш ва уларни бериш жараёнини автоматлаштириш ҳисобига иш жараёнларини қайта кўриб чиқиш;

вазирлик ва идоралар фаолиятида қарор қабул қилиш жараёнларини соддалаштириш;

рақамли технологияларни кенг жорий этиш ҳисобидан иш жараёнларини оптималлаштириш;

вазирликларда фаолиятни туман, шаҳар, қишлоқ ва маҳалла кесимида режалаштириш тизимини жорий этиш;

в) ўрта ва қуйи бўғин бошқарув органларининг фаолиятини тубдан такомиллаштириш доирасида:

вилоят, туман, шаҳар ва маҳалла бошқарувида самарадорликни ошириш учун ходимлар сони ва маоши ҳудуднинг ўзига хослиги ва иш ҳажмидан келиб чиқиб белгилансин;

қуйи тизим раҳбарлари ва ходимларини янги талаблар ва замонавий ахборот технологиялари асосида самарали ишлашга ўргатиш ва малакасини мунтазам ошириб боришнинг аниқ тизими жорий этилсин;

Вазирлар Маҳкамаси икки ой муддатда ўрта ва қуйи бўғин бошқарув органларининг фаолиятини тубдан такомиллаштириш бўйича аниқ чораларни кўрсин;

г) 2021 йил якунига қадар амалдаги қонунчилик ҳужжатларини қайта кўриб чиқиш, шу жумладан, эскирган ва ўз аҳамиятини йўқотган ҳужжатларни бекор қилиш ва тарқоқ ҳужжатларни тизимлаштириш орқали тартибга солиш юкни ва тадбиркорлик фаолиятини тартибга солишнинг даражасини камайтириш учун ортиқча нормаларни қисқартириш таъминлансин.

Адлия вазирлиги 2021 йил 1 майга қадар норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни, шу жумладан, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг эскирган ва ўз аҳамиятини йўқотган ҳужжатларини бекор қилиш бўйича ишларни ташкил этиш ҳамда аниқ муноса-

батларни тартибга солувчи ҳужжатларни тизимлаштириш бўйича таклифларни киритсин;

д) 2021 йил 1 июлга қадар маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан қарорларни фақатгина махсус “Е-қарор” электрон тизими орқали тайёрлаб, қабул қилиш амалиёти йўлга қўйилсин.

Адлия вазирлиги уч ой муддатда:

маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорларини тайёрлаш, қабул қилиш, ҳисобга қўйиш ва эълон қилиш бўйича электрон ахборот тизимини жорий этиш;

электрон тизимдан фойдаланиш, уни юритиш ва унда жамоатчилик иштирокини таъминлаш; қабул қилинаётган қарорларни ижрочи ва манфаатдор ташкилотларга етказиш ва тегишли базалар билан интеграция қилиш;

маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ходимларини мазкур тизимда ишлаш бўйича ўқитиш амалиётини йўлга қўйиш;

электрон тизим орқали қабул қилинмаган ҳужжатларни амалга киритганлик ҳамда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни адлия органларида ҳуқуқий экспертизадан ўтказмаган ҳолда қабул қилганлик учун маъмурий жавобгарликни белгилаш бўйича таклифларни киритсин.

19. Молия вазирлиги 2021 йил 1 майдан бошлаб қуйидагиларга оид молиявий маълумотларни оммавий ахборот воситалари ва Интернет жаҳон ахборот тармоғида эълон қилиш амалиётини жорий этсин:

давлат органлари бюджетдан ташқари жамғармаларининг даромади ва харажатлари;

устав фондида (устав капиталида) давлат улуши 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган юридик шахслар ҳамда уларга устав фондининг (устав капиталининг) 50 фоизи ва ундан ортиғи тегишли бўлган юридик шахслар харидлари;

давлат субсидия ва грантларининг миқдорлари ва олувчилари.

Коррупцияга қарши курашиш агентлиги икки ой муддатда очиқ эълон қилиниши лозим бўлган маълумотлар рўйхатини кенгайтириш, шу жумладан, давлат харидлари ва инвестиция лойиҳалари доирасида ҳамда рўхсат этиш хусусиятига эга ҳужжатларни бериш бўйича ташкил этиладиган тендер ва танлов комиссияларининг таркиби, давлат активларининг олди-сотди ва давлат-хусусий шериклик

лойиҳалари жараёнлари иштирокчилари, солиқ ва бошқа имтиёзлар олувчилар каби маълумотларни очиқ эълон қилиш бўйича таклифларни киритсин.

20. Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг қуйидагиларни назарда тутувчи “Е-Антикоррупция” лойиҳасини амалга ошириш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин:

давлат органлари ва ташкилотлари томонидан киритилган коррупциявий омилларни бартараф этиш бўйича таклифларни кўриб чиқиш, соҳа ва тармоқлар кесимида чуқур таҳлиллар ва жамоатчилик сўровларини ўтказиш натижасида “Коррупцияга мойил бўлган муносабатлар электрон реестри”ни шакллантириш;

“Коррупцияга мойил бўлган муносабатлар электрон реестри”га мувофиқ ҳар бир коррупциявий омилни биринчи навбатда рақамлаштириш (электрон навбат, аукцион ва бошқа замонавий усуллар), очиқликни таъминлаш, жамоатчилик назорати каби воситалар орқали бартараф этиш бўйича таклифларни экспертлар ва фуқаролик жамияти институтлари вакиллари орасида кенг муҳокамадан ўтказган ҳолда ишлаб чиқиш;

амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг натижадорлигини ва коррупциявий омилларни бартараф этишга таъсирини жамоатчилик фикрини ўрганган ҳолда баҳолаш ва эълон қилиш.

Коррупцияга қарши курашиш агентлиги Бош прокуратура ва Адлия вазирлиги билан биргаликда уч ой муддатда “Е-Антикоррупция” лойиҳасини амалга ошириш механизмлари ҳамда коррупцияга мойил бўлган муносабатларни бартараф этиш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастурини назарда тутувчи Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори лойиҳасини ишлаб чиқсин.

21. Адлия вазирлиги бир ой муддатда аҳоли ва тадбиркорлик субъектларининг давлат органлари билан муносабатга киришишида бюрократик тўсиқларни тубдан қисқартиришга қаратилган, қуйидагиларни назарда тутувчи Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони лойиҳасини киритсин:

фуқароларнинг доимий (вақтинча) рўйхатдан ўтган жойидан қатъи назар фойдаланиши мумкин бўлган давлат хизматларининг кўламини кенгайтириш;

давлат, ижтимоий ва бошқа хизматларни кўрсатишда фуқа-

ронинг шахсини тасдиқлашнинг ягона идентификация рақамини жорий этиш;

давлат органлари ва ташкилотлари ўртасида электрон маълумот алмашинувини йўлга қўйиш орқали улар ўртасида қоғоз кўринишида ҳужжат тақдим этиш амалиётига чек қўйиш;

фуқаролар ва тадбиркорлик субъектларига кўрсатилган давлат хизматларининг натижаларини почта алоқаси орқали етказиш амалиётини йўлга қўйиш;

“марказ-маҳалла-фуқаро” тамойили бўйича давлат хизматлари марказлари орқали кўрсатиб келинаётган хизматларнинг ҳар бир оилга кириб боришини таъминлаш бўйича Қарши шаҳар тажрибасини жорий этиш.

22. 2021 йил 1 майдан бошлаб мамлакатимизга 2005 йил 1 январга қадар келиб, доимий яшаётган, шунингдек, мамлакатимизда 15 йил давомида доимий яшаб турган фуқаролиги бўлмаган (чет давлат фуқаролигини қабул қилмаган) шахслар томонидан истақ билдирилган тақдирда Ўзбекистон Республикаси фуқароси деб тан олиш тартиби жорий қилинсин.

23. Инсон ҳуқуқларини таъминлаш соҳасидаги халқаро стандартлар ва инсонпарварлик тамойилини кенг жорий этиш мақсадида:

2021 йил 1 апрелга қадар Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) томонидан ҳар чорада жамоатчилик вакиллари билан биргаликда тергов изолятори ва жазони ўташ муассасаларига “мониторинг ташрифлари” тизимини йўлга қўйиш чораларини кўриш тавсия этилсин;

2021 йил 1 июнга қадар жазони енгилроғи билан алмаштириш ва шартли озод қилиш тўғрисида тақдимнома киритиш ваколати жазони ижро этиш муассасаларидан янги ташкил этиладиган инсонпарварлик комиссияларига ўтказилсин;

2021 йилда 6 тагача манзил-колониялар қисқартирилсин.

24. Кенг жамоатчиликнинг қуйидаги таклифлари маъқуллансин:

а) йўл ҳаракати хавфсизлиги хизматининг асосий фаолиятини фуқароларга кўмак беришга йўналтириш ҳамда коррупцияга имкон берадиган омилларни бартараф этиш чораларини кўриш учун:

автомототранспорт воситасини техник кўриқдан ўтказишни

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ2017–2021 ЙИЛЛАРДА ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASINI
RIVOJLANTIIRISHNING BESHТА USTUVOR ЙЎНАЛИШИ
БЎЙИЧА ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИНИ “ЁШЛАРНИ
ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИНИ
МУСТАҲКАМЛАШ ЙИЛИ”ДА АМАЛГА ОШИРИШГА ОИД
ДАВЛАТ ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

экстерриториаллик принципи асосида йўлга қўйиш ва янги автотранспорт воситасини техник кўриқдан ўтказиш талабини бекор қилиш;

Тошкент, Нукус шаҳарларида ва вилоятлар марказларида биттадан рўйхатдан ўтказиш ва имтиҳон олиш бўлим (бўлинма)ларида фуқароларнинг доимий яшаш жойи бўйича рўйхатга олинган ҳудудидан қатъи назар автотранспорт воситаларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва уларга давлат рақами белгиларини беришни амалга ошириш;

барча рўйхатдан ўтказиш ва имтиҳон олиш бўлим (бўлинма)ларида ҳамда камида 20 та давлат хизматлари марказларида миллий ҳайдовчилик гувоҳномасини расмийлаштиришни (шу жумладан, алмаштириш ёки йўқолгани ўрнига янгисини бериш) фуқароларнинг доимий яшаш жойи бўйича рўйхатга олинган ҳудудидан қатъи назар амалга ошириш;

ҳайдовчилик гувоҳномасини олишга талабгорлардан имтиҳон олиш жараёнини жамоатчилик томонидан, шу жумладан, Интернет жаҳон ахборот тармоғи орқали кузатиш имконини яратиш;

илгор хорижий тажрибага асосланган ҳолда, автомобиль йўлларида йўл транспорт ҳодисаларининг олдини олиш ҳамда ўлим ҳолатларини, шу жумладан, пидедалар ўтиш жойларининг замонавий светофорлар билан таъминланганлик даражасини босқичма-босқич ошириш орқали қисқартириш.

Ички ишлар вазирлиги уч ой

муддатда ушбу бандда назарда тутилган чора-тадбирлар амалга оширилишини таъминлаш бўйича Ҳукумат қарори лойиҳасини киритсин;

б) республика ҳудудида давлат ўрмон фондига кирмайдиган дарахт ва буталарнинг қимматбаҳо навлари кесилишига жорий этилган мораторийнинг амал қилиш муддатини 2021 йил 31 декабрга қадар узайтириш. Бунда:

ҳар бир кесилган дарахт ва буталар учун компенсация тарзида 10 туп қимматлиги жиҳатидан кесилдиган дарахт ва буталардан кам бўлмаган, йирик ўлчамли кўчат экиш ҳамда уларни камида икки йил давомида парвариш қилиш, ноқонуний кесилган дарахт ва буталар учун эса уч йил давомида парваришлар шарт билан 100 туп кўчат экиш мажбурияти киритилсин;

дарахт ва буталарнинг кесилишига жорий этилган мораторий талабларига риоя этилиши устидан жамоатчилик назоратини кучайтириш мақсадида дарахт ва буталарнинг ноқонуний кесилишини аниқлаган ёки олдини олган фуқароларни рағбатлантириш тизими жорий этилсин.

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси икки ой муддатда атроф-муҳитга етказилган зарарни қоплаш тартибини қайта кўриб чиқиб, табиатни қайта тиклашга қаратилган компенсация механизмларини кенг жорий этсин.

25. Ташқи ишлар вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда

икки ой муддатда хорижий мамлакатлар билан 2021 йилда савдо-иқтисодий,

инвестициявий, илмий-маърифий, маданий-гуманитар ва сиёсий соҳаларда, шунингдек, хавфсизлик соҳасида ҳамкорликни фаоллаштиришга қаратилган, шу жумладан, Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари ва тадбиркорлик субъектлари учун тартиб-таомилларни соддалаштириш ва махсус қулай режимлар тақдим этишни назарда тутувчи аниқ чора-тадбирлар бўйича таклифларни киритсин.

26. Адлия вазирлиги “Тараққиёт стратегияси” маркази ва “Юксалиш” умуммиллий ҳаракати билан биргаликда:

Давлат дастури амалга оширилишининг боришини тизимли мониторинг қилиш, уни сифатли ва ўз вақтида бажариш учун қўшимча чоралар кўриш бўйича тавсияларни ишлаб чиқиш;

Давлат дастури амалга оширилишининг бориши тўғрисидаги ахборотни ҳар ойда умумлаштириш ҳамда яқунларини аниқ кўрсаткичлар ва эришилган ижобий ўзгаришларни, таҳлилий ахборот кўринишида акс эттирган ҳолда, ўз веб-сайтларида жойлаштириш;

мониторинг натижалари тўғрисидаги ахборотни ҳар ойда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ва Вазирлар Маҳкамасига киритиш;

Давлат дастури амалга ошириш яқунларига бағишланган ахборот-таҳлилий шарҳларни тайёрлаш, уларни хорижий тилларда эълон қилиш ва кенг

тарқатишни таъминласин.

27. Олий Мажлис палаталари ва Вазирлар Маҳкамасининг Давлат дастурининг изчил ва ўз вақтида ижросини назорат қилишни қуйидаги тартибда амалга ошириш тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин:

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоят, туман, шаҳар халқ депутатлари Кенгашилари ўз ҳудудларида Давлат дастури амалга ошириш бўйича ўн кун муддатда чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқади ва ҳар ойда ўз мажлисларида муҳокама қилиб боради;

Вазирлар Маҳкамаси ҳар ойда Давлат дастури бажарилишини Бош вазир ўринбосарлари ва маслаҳатчилари ҳузурда танқидий кўриб чиқади, ҳар чорақда Ҳукумат Раёсатида муҳокама қилиб боради ҳамда ўз вақтида ва тўлиқ бажарилмаган тадбирлар юзасидан масъул вазирлик ва идоралар раҳбарларига нисбатан тегишли чоралар кўради;

Олий Мажлис палаталари ҳар чорақда Бош вазир ва Ҳукумат аъзоларининг Давлат дастури бажарилиши юзасидан ахборотларини эшитиб боради ҳамда бу борада вазирлик ва идоралар фаолияти самарадорлигини оширишга қаратилган таклифларни ишлаб чиқади;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Тошкент шаҳри,
2021 йил 3 февраль

Адлия вазирлиги ва Ҳисоб палатаси билан биргаликда ҳар ойда Давлат дастури бажарилишини назорат қилиб боради ҳамда унинг ўз вақтида ва тўлиқ ижро этилишини таъминлаш чораларини кўради.

28. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпаниясига Халқаро пресс-клуб билан ҳамкорликда:

ушбу Фармоннинг мақсад ва вазифалари оммавий ахборот воситалари ва Интернет жаҳон ахборот тармоғида кенг тушунтирилишини;

Давлат дастури амалга оширилишининг бориши тўғрисидаги ҳолис ва тўлиқ маълумотнинг кенг жамоатчиликка тезкорлик билан етказилишини таъминлаш тавсия этилсин.

29. Адлия вазирлиги манфаатдор идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

30. Ушбу Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси раҳбари З.Ш.Низомиддинов зиммасига юклансин.

Ш.МИРЗИЁЕВ

□ «Кўнги́л кўзи» лойиҳаси

БУ – ЭЗГУЛИКНИНГ ЁРҚИН ИФОДАСИ

«Кўнги́л кўзи» лойиҳаси доирасида Қашқадарё вилоятидаги Офтальмология шифохонасида бўлдиқ. Шифохона фаолияти ва бизнинг хайрия акциямиз доирасида бу ерда текширувдан ўтаётган жажжи беморлар билан танишдиқ.

Акциянинг биринчи босқичи ўз якунига етди. Ҳозирги кунга қадар республика бўйлаб 2 964 нафар бола текширувдан ўтказилди.

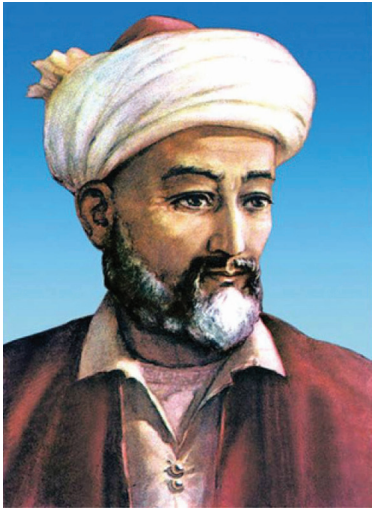
Навбат иккинчи босқичга. Республика ихтисослаштирилган кўз микрохирургияси маркази мутахассислари кўмағида болалар кўзларида ўтказилиши лозим бўлган жарроҳлик аралашувининг қийинлик даражасига кўра категорияларга ажратилди.

Бундан келиб чиққан ҳолда, болаларнинг баъзилари вилоят касалхоналарида, баъзилари Тошкентда операция қилинади, айримлари эса хориждан жалб этилган мутахассислар ёрдамида даволанади.

Жами 478 нафар бола учун 630 та операция ўтказилади.

Алишер Навоий таваллудининг 580 йиллигига

ҲАЗРАТИМГА МАКТУБ

ши, келажаги учун курашган, умрини ва ижодини унга бахшида этган, эли ва юрти учун яшаб ижод қилган ҳақиқий шоирсиз. Тарихчиларнинг қайд этишича, Сиз ўз маблағларингиз ҳисобидан Ҳиротда ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида бир неча мадраса, 17 та масжид, 40 та работ, 10 та хонақоҳ, 9 та ҳаммом, 9 та кўприк, 20 га яқин ҳовуз қурдирган ва таъмирлаттирган экансиз.

Бугун бу юртда кўчалар, маърифий даргоҳлар, ўқув юртлари, музейлар Сизнинг номингиз билан аталди.

Гўзал яшалган умрнинг давоми ҳам гўзал бўлишини шунда кўрдим. Руҳингиз шод бўлсин, илоҳим!

Аввалгиларга ўхшамас....

Замонлар ўтди...Лекин Ҳазратим ўша ўша...Одамлар ўзгарди...Лекин Ҳазрат Навоийнинг яшаш фалсафаси ва тириклик мезонлари ўша-ўша...

Ҳазрат айтадилар:

Ошиқ ўлдум панд берманг, чорам асбобин тузунг, Ишқ зор этганга зулм этманг, тараххум кўргузунг.

Дарҳақиқат, ошиқ бўлган қалбга озор бермоқлик золимларнинг иши, зеро машойихлар айтганидек: «Қалбга озор, Худо-

га озор»... Қалб Яратганга тегишлидир...

Руҳим маюс тортади... Ўша маҳзун овоз билан Ҳазратимнинг нидолари қулоғимда жаранглайди...

Кўнглим ичра дарду ғам аввалгиларга ўхшамас.

Ҳа, ҳатто ўз кўксингдаги ишқ, севганинга бўлган муҳаббат ҳам аввалгидек оташин эмаслигини англайсан... Замоннинг аниқ мезонлари, расмий йиғинларнинг адо бўлмас қарорлари, тирикчиликнинг ёқимсиз обу ҳавоси, елкангдаги юклари қалбинг ойнасига чанг бўлиб ўтириб қолганлигини англайсан одам....

Қалбингни покламоғинг керак, ювмоғинг керак...дейман ўзимга ўзим....Бу покланиш илмини эса фақат Ҳазратимдан ўрганиш мумкин....

Ҳамма саволларимга Навоий бобомдан жавоб топаман....

Ҳатто айрим ғайрати суз замондошларни кузатиб ҳам яна бобомнинг ҳикматларини эслайман. **Улар айтадилар:**

Тухм ерга кириб, чечак бўлди,

Курт жондин кечиб, ипак бўлди.

Лола тухмича ғайратинг йўқми,

Ипак куртича ҳимматинг йўқми?

Бу сўзлар одамзотни ғайрат-

ли бўлмоққа ундайди. Яратгандан нолиб умр ўтказиш ўрнига ғайратни, шижоатни ишга солмоқликни ўқтиради. Зеро шу бир неча лаҳзаларгагина ҳаётга келган ипак курти ҳам ўтирган жойида ипақдек гўзал матонинг ашёсига айланадику...

Хулоса...

Ҳазрат асарларини фикри ожизиму, шу ғариб қувваи ҳофизам билан ўқиб тирикчиликнинг бобомиздан мерос учта қоидасини англадим:

– **Ҳалоллик,**

– **Ғайрату шижоат;**

– **Дилга озор бермаслик.**

Бу қоидалар балки Яратганининг бандалари олдида кўйган вазифаларидир.... Нима бўлганда ҳам шу қоидалар (агар амал қилинса) одамни қалбан улғайтиради, камолга етказиши, ўзини ўзига англади.

Ҳофизни нолавор, ҳазин овози оҳанг билан уйғунлашиб руҳимни яна оҳанг селларида оқиради.

Чун Навоий кўнглини қилди гриҳ бир тори зулф,

Дўстлар, сарриштаи уммидни андин сарри.

Мен шу сўзлар оҳангиде оқиб борарканман Ҳазратимдан ҳечам кўнгул узгим келмайди.... Эргашиб кетаверман...Девонларга чўкаман, ғазалларга кўми-

ламан, ҳикматлар оҳангиде сел бўламан....

Нежабким, Ҳазратимга эргашиб кетаверганим сари ўтмишга эмас, янаям олдинга, келажакка қараб юраётганимни сезаман.... Ҳазратим унинг сўзларини уққан авлодни ўтмишдан туриб кузатаётганини, юрганида ёнидалигини, келажакда туриб кутиб олаётганини ҳис этаман.... Нигоҳларингиз учун раҳмат Ҳазратим деб шивирлаб қўяман ўзимча....

«Умидни ондин узинг» Умид узгим йўқ...Қанийди шу гавҳарзор оралаб юраверсам, юраверсам....Ҳеч ким индамаса, ҳукм этмаса, чорламаса, иш...расмиятчиликлар безовта қилмаса... тирикчилик деган кўнгиноқ бонг урмаса....юраверсам шу сўззорда....

Насиб этсаю Ҳазратимга яқин боролсам аввало шу узук йўлиқ номаларим учун, умримни тикиб ёзаётганим шу ғарибгина шеърларим учун, ўзимга ўхшаб тузсизроқ сўзларни ёзиб нон-туз топиб юрганлар учун уэр сўрайман...Кейин ушбу ғазалларини ўқиб бераман:

Ошиқ ўлдум панд берманг, чорам асбобин тузунг,

Ишқ зор этганга зулм этманг, тараххум кўргузунг.

Гулжамол АСҚАРОВА,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси

ЎЗБЕКИСТОНДА КОРОНАВИРУСНИНГ
“БРИТАНЧА ШТАММ”И ҚАЙД ЭТИЛДИ

Бутун дунёда коронавируснинг тарқалиши янги босқичга киргани ҳеч кимга сир эмас. Бунга эса, инфекциянинг "британча штамм"и ҳам сабаб бўлмоқда.

Минг афсуски, “COVID-19”нинг “британча штамм”и юртимизда ҳам илк бор қайд этилди. Бу ҳақда Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Матбуот хизматига **Соғлиқни сақлаш вазири ўринбосари – Санитария-эпидемиология осойишталик ва жамоат саломатлиги хизмати директори Баҳодир Юсупалиев хабар берди.**

2010 йилда туғилган пойтахтлик фуқаро Ш. оила аъзолари билан биргаликда Бирлашган Араб Амирликларининг Дубай шаҳрига сафар қилиб, 2021 йилнинг 23 январь куни Тошкентга қайтган.

Ўрнатилган тартибга кўра, халқаро аэропортда фуқародан

экспресс усулида тест олинганда, унда мусбат натижа қайд қилинган. Шундан сўнг, бемор зудлик билан юқумли касалликлар шифохонасига тез ёрдам машинасида олиб келинган. Шифохонада ўша куннинг ўзида функционал-клиник текширувлардан ўтказилди ва унга “COVID-19”нинг симптомсиз кечиши ташхиси қўйилди.

– SARS-CoV-2 вируси геномини ўрганиш учун Инновацион ривожлантириш вазирлиги ҳузуридаги Илғор технологиялар марказига юқумли касалликлар шифохонасидан ПЗР усулида олинган 33 та мусбат натижали томоқ-бурун намунаси “британча штамм”ни аниқлаш мақса-

дида юборилганди, – дейди **Баҳодир Юсупалиев.** – Ушбу намуналар ПЗР скрининг орқали биринчи босқич текширувдан ўтказилган. Натижада, улар орасида мутацияга учраган намуналар ҳам аниқланган. Куни кеча иккинчи тест босқичида мутация аниқланган намуналардан бирининг геном қисмларида “британча штамм”га хос бўлган кўшимча мутация мавжудлиги тасдиқланган. Бу намуна эса 10 ёшли бемор Ш. (қиз бола)га тегишли экани маълум бўлган.

Ҳозирда беморнинг умумий ҳолати қониқарли, шикоятлари йўқ, тегишли тиббий стандартлар бўйича даво муолажаларини олмоқда. Бемор билан бирга бўлган оила аъзоларида манфий натижа аниқлангани сабабли уй шароитида изоляцияга рухсат берилган. Соғлиқни сақлаш вазирлиги ана шу вазиятдан келиб чиқиб, яна бир бор

аҳолини ҳушёрликка, жамоат ҳамда иш жойларида тиббий ниқобни тўғри ва доимий тарзда тақиб юришга, ижтимоий масофани сақлаш, қўлларни мунтазам ювиб туриш каби кундалик одатларни қанда қилмасликка чақириб қолади.

Юртдошларимиздан зарурат бўлмаганда чет эл сафарларига вақтинча чиқмай туришларини сўраймиз.

Азиз юртдошлар! Ўзингиз ва яқинларингизни асранг! Саломатлигингиз ўз қўлингизда!

“ТЕЗ ЁРДАМ”ГА 3 МИЛЛИОНДАН ОРТИҚ ШОШИЛИНЧ
БЎЛМАГАН МУРОЖААТЛАР КЕЛИБ ТУШГАН

Кутилмаганда рўй берадиган бахтсиз ҳодисалар, фавқулодда ҳолатлар пайтида ёки касалликлар ҳужж қилганда ҳар қандай инсон тез тиббий ёрдамга муҳтож бўлади. Мамлакатимизда бу йўналишда шаклланган замонавий тиббий ёрдам тизими халқимизга тезкор ва малакали тиббий хизмат кўрсатишда муҳим омил бўлмоқда.

2020 йил давомида умумий мурожаатларнинг 2,5 фоиз ҳолатларда чақириққа кечикиб

келиш ҳолатлари юз берган. Тўғри, бу фоиз ўтган йиллардаги бу борадаги кўрсаткичларда

анча паст. Аммо шу ўринда, хўш, “103” хизмати ходимлар ва ихтисослашган автотранспорт воситалари билан тўлиқ таъминланган бўлса, унда нега баъзи ҳолларда “тез ёрдам” кечикади, деган ҳақли савол туғилиши табиий. Мутахассисларнинг фикрича, бунга аксарият ҳолатларда йўлларда “тез

ёрдам” машинасига йўл берилмаслик, манзилларни аниқ кўрсатмаслик, асоссиз ва ёлғон чақириқлар билан боғлиқ ҳолатлар сабаб бўлмоқда. Биргина 2020 давомида ушбу хизматга 3 миллиондан ортиқ шошилинич бўлмаган ҳолатлардаги мурожаатлар келиб тушган.

Мамлакатимизда кейинги йилларда бунёдкорлик ишлари жараёнида бу масалаларга алоҳида эътибор қаратилаётгани қувонарли ҳол, албатта. Аммо

қилиниши керак бўлган ишлар ҳам талайгина. Чунки, йўлларимизда “тез ёрдам” машинасига йўл бермаслик ҳолатлари ҳали ҳам тез-тез учрамоқда. Қачонки, машина чақирув сигнаolini ёқсагина, йўл бўшатилиши мумкин.

Афсуски, чақирув сигнаliga парво қилмайдиганлар ҳам йўқ эмас. Бу ҳаётда ҳеч бир инсон тасодифий бахтсиз ҳодисалардан, соғлиғи билан боғлиқ муаммо юз беришидан кафолатланмаган.

ИНСОН САЛОМАТЛИГИ — ЖАМИЯТ БАРҚАРОРЛИГИ

Аҳоли орасида касалликларни олдини олишда соғлом турмуш тарзини юритиш асосий ўринлардан бирида, зеро, касалликнинг юзага келишида 60 фоиз омиллар турмуш тарзи билан бевосита боғлиқ.

Шунингдек, коронавирус касаллиги билан касалланган беморлар касаллик тарихларини ўрганиш жараёнида ҳам касалликнинг оғир кечган, асоратланган ҳолатлари негизда юқумли бўлмаган касалликлар борлиги аниқланган. Юқумли бўлмаган касалликларнинг хавф омиллари сифатида эса биринчи навбатда нотўғри овқатланиш, жисмоний нофаоллик ва зарарли одатларга тобеликни санаб ўтиш зарур.

Аҳоли орасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш мақсадида Президентимиз томонларидан қатор меъёрий ҳужжатлар қабул қилиниб, тегишли вазифалар белгилаб берилди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 октябрдаги “Соғлом турмуш тарзини кенг тадбиқ этиш ва оммавий спортни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ -6099-сонли ҳамда 2020 йил 12 ноябрдаги “Бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасалари фаолиятига мутлақо янги механизмларни жорий қилиш ва соғлиқни сақлаш тизимида олиб борилаётган ислохотлар самарадорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ-6110-сон фармонлари, 2020 йил 10 ноябрдаги “ Аҳолининг соғлом овқатланишини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ги ПҚ-4887-сонли ва 2018 йил 18 ноябрдаги “Юқумли бўлмаган касалликлар профилактикаси, соғлом турмуш тарзини қўллаб-қувватлаш ва аҳолининг жисмоний фаоллиги даражасини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги 4063-сонли қарорлари шулар жумласидандир.

Пандемия шароитида оммавий тадбирларни амалга оширишда чекланишларни инобатга олган ҳолда жорий йилнинг 30 январь шанба куни республикада “Саломатлик куни” барча эҳтиёт чораларини кўрган ҳолда тақшиқ қилинди.

Асосий мақсад маҳаллаларда соғлом турмуш тарзини шакллантириш бўйича ишларни янада такомиллаштириш. Белгиланган вазифалар доирасида зарур чора-тадбирлар белгиланиб, аҳолининг кенг қатлами, айниқса ёшлар ва муассасаларнинг ишчи ходимлари ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш, жисмоний фаоллигини ошириш, соғлом овқатланиш тамойилларини тадбиқ этиш, оилада тиббий маданиятни ошириш, касалликларни олди-

қизиқишларини ошириш борасида қатор ишлар амалга оширилди.

Ушбу “Саломатлик куни” ни ташкиллаштиришда намунавий сценарий тузилди. 2021 йил 27 январь куни туман тиббиёт бирлашмалари раҳбарлари томонидан барча оилавий поликлиника ва оилавий шифокорлик пункти кесимида ҳар бир маҳалла фуқаролар йиғинида “Саломатлик мактаби”ни ташкил қилиш вазифаси берилди.

Унинг таркибида оилавий шифокор, 2 нафар патронаж ҳамшира, маҳалла фуқаролар йиғини раисининг оила масалалари бўйича ўринбосари, маҳалла фуқаролар

кичик гуруҳлар иштирокида (2 метрли масофага риоя қилган ҳолда) 30 дақиқа давомида пиёда юриш амалга оширилди.

Кейин оилалар орасида 3 та шартдан иборат эстафеталар ўтказилди.

Шунингдек, тиббиёт ходимлари томонидан “Шахсий гигиена ва тоза хонадон” гуруҳи йўналиши бўйича ҳар бир кўчадаги хонадонларда қўл ювиш тартиби тўғрисида машғулотлар ўтказилди. Бунда асосий эътибор хонадонда камида 2 та қўл ювиш жойи(бири ҳожатхона олдида, иккинчиси ошхона олдида) бўлиши, совуннинг мавжудлиги, ҳар бир хонадон аъзосининг алоҳида шахсий сочиғи бўлиши ва қўл ювиш қоидаларини оила аъзолари билишига қаратилди.

Шу билан бирга, “Тўғри овқатланиш” гуруҳи йўналиши бўйича мактаб биносининг кулай ва иссиқ хонасида столга фойдали ва зарарли озиқ-овқат маҳсулотларини қўйган ҳолда, уларнинг саломатликка зарари ва фойдаси тўғрисида 15-20 кишилик машғулотлар бўлиб ўтди. Машғулотдан сўнг 15 дақиқа савол-жавоблар ўтказилди.

“Саломатлик куни” якунида “Энг жисмоний фаол оила”, “Энг тўғри овқатланадиган оила”, “Энг озода оила” ғолиблари аниқланди ва китоблар билан тақдирланди.

Шу билан биргаликда тиббиёт муассасаларида ходимлар орасида “Саломатлик стартлари” мавзусида турли йўналишларда спорт мусобақалари олиб борилди.

Барно ОДИЛОВА,

Аҳолининг соғлом турмуш тарзини қўллаб-қувватлаш ва жисмоний фаоллигини ошириш маркази директори.

оллик”, “Шахсий гигиена ва тоза хонадон” гуруҳларига бўлиб, гуруҳ аъзоларига амалга оширадиган ишлари борасида инструктаж ўтказилди.

2021 йил 29 январь куни патронаж ҳамшира ва маҳалла фуқаролар йиғини раиси ўринбосарлари томонидан туман(шаҳар)даги маҳаллаларнинг ҳар бирида саломатлик куниде иштирокка чақирувчи эълон варақалари маҳалла фуқаролар йиғини идорасига ва катта кўчаларнинг бошига ўрнатилди.

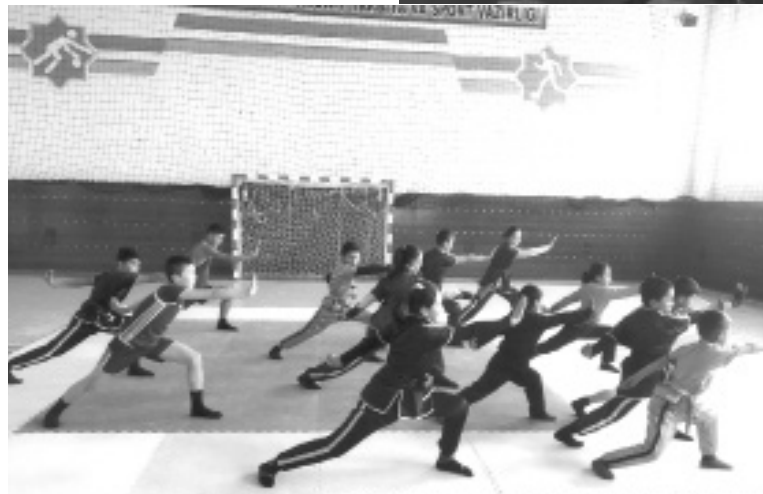
2021 йил 30 январь шанба куни “Саломатлик куни” доирасида ўтказилган тадбирларда республика бўйича 10 минг нафардан зиёд аҳоли қатнашди.

Шанба куни эрталаб соат 8.00дан 10.00гача Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳар ва вилоятлар марказий шаҳарлари стадионларида Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидаги тиббий ходимлар ва “Ўзбек жанг санъати” федерацияси билан биргаликда “Ассалом тонг” оммавий гимнастика машқлари бажарилди ва кейин 2 кмга фаол юриш машқи ўтказилди.

Шу куни жисмоний фаоллик гуруҳи йўналиши бўйича маҳаллалардаги ҳар бир кўчада алоҳида 6-7 кишилик

йиғини раисининг нуронийлар бўйича маслаҳатчиси ва 6 нафар маҳалла фаолларидан(ҳар бир кўчадан ёки кўп қаватли уйдан алоҳида 1 нафардан) иборат бўлиши кераклиги таъкидланди.

2021 йил 28 январь куни кўптармоқли марказий поликлиника, оилавий поликлиника ва оилавий шифокорлик пункти бош врачлари томонидан маҳалла фуқаролар йиғини раиси билан ҳамкорликда ҳар бир маҳалладаги “Саломатлик мактаби” ташкил этилиб, 3 та гуруҳга, яъни “Тўғри овқатланиш”, “Жисмоний фа-

Мазкур ҳужжатлар ижросини таъминлаш мақсадида ҳаф-

ни олиш ва уларнинг жисмоний фаоллик ҳамда спортга бўлган

ЯНГИ БИНО ФЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ

Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Тиббий-ижтимоий хизматлар агентлиги тасарруфидаги 300 ўринга мўлжалланган Қўқон “Мурувват” ногиронлиги бўлган шахслар учун эркаклар интернат уйининг янги биноси фойдаланишга топширилди.

Тадбирда Агентлик директори А.Инаков, Қўқон шаҳар ҳокими М.Усмонов, Фарғона вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси мутасадди раҳбарлари ва жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Маросимда таъкидланганидек, “Мурувват” уйида 2000 йилдан буён умуман капитал реконструкция ишлари амалга оширилмаган. Шу боис, маскан анча таъмирталаб аҳволга келиб қолганди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 20 июндаги “Тиббий ижтимоий муассасалар моддий техника базасини ривожлантиришга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорига асосан 2020 – 2021 йилларда қурилиш реконструкция қилиш дастурига киритилди. Қурилиш ва пардозлаш жараёнлари ҳамда қурилиш-таъмирлаш ишларининг сифатли бажарилиши юзасидан вилоят ҳокими Хайрулло Бозоров томонидан мутасаддиларга, мутахассисларга тегишли кўрсатмалар берилди. Кенг жамоатчилик вакиллари ҳамда нурунийларнинг дуолари билан бошланган мазкур икки қаватли, 80 ўринга мўлжалланган бинони бунёд этиш учун 4 миллиард 50 миллион сўм маблағ сарф этилди.

Кароватлар, турфа мебеллар, оҳорли чойшаблар, стол-стуллар, шкафлар, ошхона жиҳозлари, музлатгичлар, кир ювиш машинаси, спорт анжомлари, совутиш-иситиш ускуналари ўрнатилди. Васийликка олинганларнинг соғлигини мунтазам текшириб бориш мақсадида физиотерапия асбоб-ускуналари, ультратовуш аппарати, оёқ учун массажёр, югуриш йўлакчаси, идиш товоқлар тарелка, чойнак, пилёла, қошиқ, идиш-товоқ ва бошқа ошхона жиҳозлари ҳарид қилинди. Масканда яшаётган инсонларнинг қизиқишларига мувофиқ турли спорт тўғрақлари

ташқил этилди. Рассомчилик, миллий чолғулар бўйича шуғулланиш учун шароитлар яратилди.

Маскандаги реабилитация бўлими биносига яна кўшимча 20 ўринли иншоот қурилиб, жами 53 ўринга мослаштирилди. Шунингдек, 120 ўринли маданий

тадбирлар ва йиғилишлар ўтказиш зали, кирхона биносини қуриш ишлари давом этмоқда. Бундан ташқари, жорий йилнинг охиригача “Мурувват” уйининг мавжуд 3 қаватли биносини капитал таъмирлаш, ёзги дам олиш айвончаси қуриш, канализация тармоғини тўлиқ янгилаш, замонавий иситиш қозонхоналари ўрнатиш, муассаса ҳудудини асфальт қилиш ва ободонлаштириш ишларини амалга ошириш режалаштирилган.

Бу ердаги васийликка олинганлар билан суҳбатлашсангиз, мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар, одамларнинг турмуш даражасини юксалтиришга қаратилаётган лойиҳалар, ногиронлиги бўлган шахсларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларга кўрсатилаётган тиб-

бий-ижтимоий хизматларни янада такомиллаштириш борасида белгиланган вазифаларни ўз вақтида ижро этилаётгани, мана шундай қурилиш, бунёдкорлик ишлари, шаҳар, қишлоқларнинг кундан-кунга чирой очиб, обод бўлаётгани ҳақида фахр билан, тўлқинланиб гапиришади. Кўпни кўрган мўтабар отахонлар дориломон кунларимизни алқаб, ўзларининг самимий фикрларини билдиришади.

Қўқон “Мурувват” ногиронлиги бўлган шахслар учун эркаклар

2016 йил 28 декабрдаги “Кексалар ва ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштиришга оид кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори, 2017 йил 1 декабрдаги “Ногиронлиги бўлган шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони асосида Агентлик ишчи-ходимлари қатор ташкилотлар билан елкадош бўлиб, эзгу ғоя, эзгу интилишлар сари бирлашиб, яқка-ёлғиз, боқувчисини йўқотган кексалар, пенсионерлар, жисмоний имконияти чекланган кишиларга тиббий-ижтимоий ёрдамни ташкил этиш, манзилли хизмат кўрсатиш борасида ҳам кенг қўламли вазифаларни бажаришмоқда. Шунингдек, ҳукуматимиз томонидан қурилиш тармоқларини ривожлантиришга қаратилаётган алоҳида эътибор туфайли тиббий-ижтимоий муассасаларда бир йилда амалга оширилган қурилиш реконструкция ишларининг ҳажми 47,6 млрд. сўмдан 91,9 млрд. сўмгача бўлган маблағни ташкил этмоқда.

Шиддат билан ўзгараётган замонда, тараққиёт авжига чиққан бир даврда ижтимоий соҳанинг мана шу зайдда изчил такомиллаштириб борилаётгани ногиронлиги бўлган инсонларнинг

ҳар томонлама қўллаб-қувватланиши уларни умидсизлик ҳамда ишонсизлик кайфиятидан халос этиб, ҳаётига мазмун, қалбларига қувонч бағишлайди.

Бинобарин, уларнинг ҳуқуқ ҳамда манфаатлари ҳимояси Конституциямиз ҳамда унинг негизидаги қатор ҳуқуқий ҳужжатларда ҳам ўз ифодасини топган. Қонун, қарор, фармонларнинг барчаси миллатнинг йўлини ёритувчи чироқ ҳисобланади. Ижтимоий мувозанатни сақлаш ва ижтимоий адолат принципини қарор топтиради.

Мамлакатимиз тараққиёти йўлида кечани кеча, кундузни кундуз демасдан меҳнат қилаётган қурувчиларимизнинг фидокорона хизматлари эса алоҳида эътирофга лойиқ. Она-ватанга юксак муҳаббат, халқимиз табиати хос бўлган, фидокорлик, умрбоқий анъаналарга чуқур садоқат барча соҳалар тараққиётининг олтин калити бўлиб хизмат қилаётганлиги айни ҳақиқатдир. Элу-юртга фидойи хизмат қилиш эса инсон умрининг ҳақиқий безағидир.

Анвар ҚОБИЛОВ,
Тиббий-ижтимоий хизматлар агентлиги матбуот хизмати раҳбари.

Самарали ҳамкорлик

Хоразм вилояти

НОЁБ ЖАРРОҲЛИК АМАЛИЁТЛАРИ

Академик В. Воҳидов номидаги республика ихтисослаштирилган хирургия илмий-амалий тиббиёт маркази директори, тиббиёт фанлари доктори Саидмурод Исмоилов бошчилигидаги бир гуруҳ етук мутахассислар Хоразм вилоятида бўлишди ва вилоят кўп тармоқли тиббиёт маркази жарроҳлик мажмуасида қатор ноёб операцияларни ўтказдилар.

Жарроҳлик амалиёти бўлимида энг сўнгги русумда махсус жиҳозланган 10 та амалиёт зали бўлиб, бу бир вақтнинг ўзида 10 та турли жарроҳлик амалиётларини бажариш мумкин дегани.

— Ҳар куни 25-30 та амалиётлар муваффақиятли ўтказилмоқда, — дейди жарроҳлик бўлими мудири Баҳодир Маткаримов. — Кейинги йилларда янги жарроҳлик амалиёти услублари фаолиятга тобора кенг татбиқ қилинмоқда. Бунда пойтахтдаги етакчи муассасалардаги малакали мутахассислар билан ҳамкорликнинг аҳамияти катта.

Ушбу марказнинг қон қуйиш станцияси бош врачлари, тиббиёт фанлари доктори Сарвар Ирметов, марказ жигар ва ўт йўллари хирургияси бўлими мудири, тиб-

биёт фанлари номзоди Махсуд Нишонов, қон томир жарроҳи Азамат Суюмов Хоразм вилоятида 20 дан зиёд ноёб жарроҳлик амалиётларида иштирок этдилар.

— Хоразм вилояти ва Қорақалпоғистон Республикасининг чекка туманларидан келган мураккаб жарроҳлик амалиётларига муҳтож беморларни тиббий кўриқдан ўтказиб, қорин бўшлиғи аъзолари хирургик касалликларида замонавий лапароскопик усулда, қон-томирларда янги модификациялар бўйича операциялар ўтказдик. Мақсад — мураккаб ва ноёб операцияларни ҳудудларда кенгроқ татбиқ қилиш, аҳолининг маблағ ва вақтини тежаш, — дейди марказ директори, тиббиёт фанлари доктори

Саидмурод Исмоилов.

— Ёшим 73 да. Менга Тошкентга бориб операция қилдиришингиз керак дейишганди. Урганчда ҳам замонавий операциялар жорий қилинганини эшитиб, бу ерга келдим. Пойтахтдан малакали мутахассислар ташриф буюргани мен учун яна бир қулайлик бўлди, — дейди берунийлик Сотимбой ота Йўлдошев. Сотимбой отада чап томонлама ички уйқу артерияси атеросклеротик стенози бўлиб, моҳир жарроҳлар отахонни хасталиқдан фориғ қилдилар.

— Икки йилдирки, муассасамизда уйқу артериясида реконструкция операциялар муваффақиятли бажарилиб келинмоқда. Пойтахтдан ташриф буюрган ҳамкасбларимиз бизга янада самарали усулларни тавсия қилишди, — дейди вилоят кўп тармоқли тиббиёт маркази қон-томир жарроҳи Марк Собиров.

Кўп тармоқли тиббиёт маркази бош шифокорининг жар-

роҳлик амалиётлари бўйича муовини Зафарбек Раҳимов Республика хирургия маркази етук мутахассисларининг ташрифи ҳар томонлама самарали бўлганлигини эътироф қилди.

— Ҳамкорликда чурраларни лапароскопик бартараф қилиш, ўпкада тароқоскопик амалиётлар, ошқозон-ичак йўлларида, қон томирларида ноёб модификациядаги операциялар ўтказ-

дик. Ҳамкасбларимиз тавсиялари асосида янада самарали, иқтисодий жиҳатдан тежамкор, кам инвазив усулларни амалиётга татбиқ қилишни белгилаб олдик, шунингдек, маҳорат дарслари ҳам ташкил қилинди. — дейди Зафарбек Раҳимов.

Хоразм вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси Ахборот хизмати.

Бухоро вилояти

Маҳорат, тажриба ва амалиёт

ҲАМКОРЛИКНИНГ ИСТИҚБОЛЛИ МАНЗИЛЛАРИ

Вилоятда нейрохирургик йўналишда амалиётга тадбиқ этилаётган ташхислаш ва даволашга доир янги замонавий усуллардан самарали фойдаланиш, маҳаллий мутахассислар билан соҳага алоқадор ютуқ ва камчиликларни муҳокама қилиш ҳамда уларга ечим излаш мақсадида Бухоро вилоятига республиканинг қатор етакчи тиббиёт марказларининг малакали шифокорлари, тиббиёт профессорлари ташриф буюрмоқдалар.

Бу ташрифлар доирасидаги тадбирлар кутилган ижобий самараларни бермоқда.

Яқинда Республика ихтисослаштирилган Нейрохирургия илмий-амалий тиббиёт маркази директори, тиббиёт фанлари доктори Ғайрат Қориев Бухоро вилоятига келган эди. Тажрибали мутахассис вилоят шифохоналарида жойлашган нейрохирургия бўлимларида бўлиб, улар фаолияти билан яқиндан таниш-

ди. Шунингдек, муассасаларда беморлар кўрикларини ташкил этди.

У Республика ихтисослаштирилган онкология ва радиология илмий-амалий тиббиёт маркази Бухоро филиалида ҳам бўлди. Профессор Ғайрат Қориев иштирокида нейроонкология ва реконструктив жарроҳлик бўлимида даволанаётган беморлар филиал нейрохирурглари билан курация қилиниб, уларга те-

гишли тавсия ва маслаҳатлар берилди.

Республика ихтисослаштирилган Нейрохирургия илмий-амалий тиббиёт маркази директори, тиббиёт фанлари доктори, профессор Ғайрат Қориев томонидан Республика ихтисослаштирилган онкология ва радиология илмий-амалий тиббиёт маркази Бухоро филиалида маҳорат дарслари ташкиллаштирилди.

Нейроонкологиянинг долзарб йўналишида ўтказилган мураккаб жарроҳлик операциясида ўз касбининг моҳир устаси, профессор Ғайрат Қориевга филиал нейрожарроҳлари – Ф.Ҳайдаров, Б. Наимов ва Б. Маҳмудовлар ассистентлик қилишди.

Амалиёт давомида вилоятда илк мартаба анатомик жиҳатдан мураккаб жойлашган бош мия ўсмаларини олиш, замонавий юқори технологик усул интероперацион нейромониторинг назоратида амалга оширилди.

Республика ихтисослаштирилган онкология ва радиология илмий-амалий тиббиёт маркази Бухоро филиали шифокорлари кўрсатилган амалий ёрдам учун профессор Ғайрат Қориевга ва нейрофизиолог, нейрохирург Наврўз Хасилбековга чексиз миннатдорчилик билдиради.

**Бухоро вилоят
соғлиқни сақлаш бошқармаси
Ахборот хизмати**

Наманган вилояти

Юртимиз шифохоналарида

БУГУНГИ ТИББИЁТ — КЕЧАГИ ТИББИЁТ ЭМАС

Ҳа, бугунги тиббиёт — кечаги тиббиёт эмас. Чорасизликда ҳам чора топадиган мутахассисларга эга. Пухта билимли, юқори малакали врачлар энг замонавий аппарат ва компьютерлашган техника воситаларидан фойдаланиш билан фойдаланган ҳолда жароҳатсиз жарроҳлик амалиётга қодир эканликлари туфайли авваллари мўъжиза деб тушунилган хаёлни ҳозирда ҳақиқатга айлантиришаётгани бор гап.

Худди шундай ҳолат Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт марказининг Наманган филиалида гоҳ-гоҳдагина эмас, ҳамisha ҳукм сураётгани алоҳида эътиборга лойиқ. Айниқса, Рентгенэндоваскуляр хирургия бўлимида оғир хасталиклардан озор чекаётган қанчадан-қанча беморлар ҳалокат гирдобидан қутқарилди, ҳаловат соҳилига олиб ўтилди, азобли оғриқлардан фориғлангиларди. Бошқача айтганда, умрларига қўйилаётган нуқтани вергулга айлантиришдек хайратли ҳодисага сабабчи бўлишяпти тиббиётнинг чинаккам зукко ва чечан фидойилари. Шуниси билан ҳам филиал водийга доврўқ таратган. Айниқса, филиал шифокорлари-

дан Акмалжон Жалилов (бўлим бошлиғи), Абдоржон Абдуллаев ва Бахтиёр Камолитдиновдек интервенцион кардиологлари мамлакатимиз пойтахтида фаолият юритаётган ҳамкасблари билан мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатишган. Бу ердаги имкониятлар пойтахтдагидан асло қолишмайди. Республика ихтисослаштирилган терапия ва тиббий реабилитация илмий-амалий марказининг интервенцион кардиологлари Нодирбек Қаюмов, Шерзод Исҳоқов ва Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази нейро-интервенцион врачлари Амет Сейдалиевларнинг бу галги саъй-ҳаракатлари янада самарали яқунлангани шундан далолатдир.

Бу сафар жарроҳлик столига

эндокрин касалликларга учраган беморлар ётқизилди. Мутахассислар ўз олдиларига қандли диабетга чалинганларнинг периферик қон томирлари зарарланишини интервенцион усулда бартараф этиш вазифаларини қўйишган эди. Бу ҳолат диабетик тўпиқ, яъни стотаз деб ташхисланади. Масалан, Норин туманининг Ҳақулобод шахридан келган 64 ёшли Абдуқайом Шоматов бир неча йилдан бери диабетдан озор чекиб, даволаниб юрганига қарамай, оёқ тўпиғида йирингли чириш бошланиш арафасида эди. Оғриқдан қутилишнинг бирдан-бир йўли оёқнинг қуйи қисмини кесиб ташлаш кераклиги ўзига ярашган, жарроҳларга маълум бўлган. Чорасизлик босқичида ширин жонига интервенцион кардиологлар оро киритишлари хабарини эшитиб, умид кўзини уларга тиккан.

— Янги усул, яъни кесмасдан, жароҳат етказмасдан беморнинг тўпиғида қон юришига қайта йўл очишнинг аҳамияти беқиёсдир, — дейди пойтахтлик интервен-

цион кардиолог Нодирбек Қаюмов. — Ахир дарддан қутилишнинг сўнгги чораси оёқнинг қуйи қисмидан айрилиш бўларди. Лекин бизлар организмнинг қон ўтмай жонсиз ҳолга тушиб, йиринглаб, чиришга келаётган жараёнга чек қўямиз. Қонга яна йўл очяпмиз. Ушатиш жоиз бўлса, дарахнинг сув ўтмай қолган шохи сўлиб, қуриб қоладиган аянчли ҳолат рўй

бериши мумкинлигини олдиндан аниқлаб, тўғри ташхис асосида давонинг мутлақо янги, энг замонавий усулини ишга соламиз. Вилоят кардиология марказининг йиғинлар залидаги маҳорат дарсида эса юқоридаги амалиётларнинг сир-асрорлари ҳақида батафсил фикр юритилди.

**Наманган вилоят
соғлиқни сақлаш бошқармаси
Ахборот хизмати**

**Газета
муассиси:
Ўзбекистон
Республикаси
Соғлиқни
сақлаш
вазирлиги**

**Бош муҳаррир
Баҳодир ЮСУПАЛИЕВ
Бош муҳаррир ўринбосари
Ибодат СОАТОВА**

Газета ўзбек ва рус тилларида чоп этилади. Ҳафтанинг жума кунлари чиқади. Мақолалар кўчириб босилганда «O'zbekistonda sog'liqni saqlash – Здравоохранение Узбекистана» газетасидан олинди, деб кўрсатилиши шарт. Тахририятга келган кўлөзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

**Манзилимиз: 100060, Тошкент шаҳри,
Истикбол кўчаси, 30-уй, 2-қават.
Тел/факс: (0371) 233-13-22, тел.: (0371)
233-57-73. Газета Ўзбекистон Республикаси
Матбуот ва ахборот агентлигида 2009 йилнинг
11 март куни рўйхатга олинган. Гувоҳнома
рақами 0015.**

Газета материаллари тахририят
компьютер марказида
терилди ва саҳифаланди.

Адади 958 нусха
Буюртма Г - 240

Газета «ШАРҚ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида
чоп этилди. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Газета ҳажми 2 босма табоқ. Формати А3. Офсет усулида босилган.

Саҳифаловчи Намоз Толипов.

Босмахонага топшириш вақти – 20.00.